

**МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
«ТҮПҚАРАҒАН ГУМАНИТАРЛЫҚ-КӘСІПТІК КОЛЛЕДЖІ»**

**ТҮПҚАРАҒАН ГУМАНИТАРЛЫҚ-КӘСІПТІК КОЛЛЕДЖІНІҢ
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ КҮРЕС САЯСАТЫ**

БАУТИН АУЫЛЫ

2024 ЖЫЛ

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясаты

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатын енгізудің мақсаттары мен міндеттері

1.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясаты Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-УЗРІ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы» іс-қимыл туралы Заңының ережелері мен Қазақстан Республикасы Ғылым және білім министрлігінің сыбайлас жемқорлықты болдырмау және қарсы күрес бойынша әдістемелік нұсқаулықтарына сәйкес жасалынған.

Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясаты колледж қызметіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және болдырмауға бағытталған Қызылорда «Түпқараған гуманитарлық-техникалық колледжінің» (Әрі қарай- колледж) нормативтік құжаты болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат дегеніміз- сыбайлас жемқорлық қатерлерін азайтуға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға, қоғамның колледж қызметіне сенімділігін арттыруға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастыру шаралары.

Колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты енгізудің негізгі мақсаттары:

- техникалық оқу орнының сыбайлас жемқорлық әрекетке тартылу қаупін минимизациялау;

- колледж қызметкерлерінің лауазымдық қызметіне карамастан сыбайлас жемқорлықты кез- келген формада және көріністе қабылдамау жайлы біртұтас түсінікті қалыптастыру;

- колледж қолданысындағы Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресу саласындағы заңдылықтың негізгі талаптарын жинақтау және түсіндіру.

- Қойылған мақсаттарға жету үшін колледжде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатын енгізудің келесі міндеттері айқындалады:

- колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес қызметінің негізгі принциптерінің бекітілуі;

- саясаттың қолдану аясын және оның әрекет ету шеңберіне ілігетін тұлғаларды анықтау;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатын жүзеге асыруға жауапты университеттің лауазымды тұлғаларын анықтау;

- колледж жүзеге асыратын сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар, стандарттар мен процедуралар тізбегін және оларды орындау тәртібін белгілеу;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясаты талаптарын орындамағаны үшін университет қызметкерлері жауапкершілігін айқындау.

2. Колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің негізгі принциптері

2.1. Колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресу шаралар жүйесі келесі принциптерге негізделеді:

1) Колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының қолданыстағы заңдылыққа және жалпы қабылданған нормаларға сәйкестік принципі: жүзеге асырылып жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың Қазақстан Республикасы Конституциясына, Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына және жоғары оқу орындарына қатысты өзге де нормативті құқықтық актілерге сәйкестігі.

2) Колледж басшысының өнеге көрсету принципі: университет басшылығы өз мінез-құлқы арқылы өнеге көрсете отырып, сыбайлас жемқорлықтың кез-келген формалары мен көріністеріне ымырасыз көзқарастың этикалық стандартын қалыптастыруы қажет.

3) Оқытушылық құрам мен қызметкерлерді қатыстыру принципі; сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен принциптерді қалыптастыру мен жүзеге асыруына лауазымдық қызметіне карамастан оқытушылық құрам мен қызметкерлерді белсенді қатыстыру.

4) Нөлдік төзімділік принципі; колледжде сыбайлас жемқорлықтың кез- келген формада және көріністе болдырмау.

5) Қауіптерді мерзімді бағалау принципі; колледжде мерзімді негізде колледждің тұтастай және оның жекелеген құрылымдарының қызметіне тән сыбайлас жемқорлық қауіптерді анықтау және бағамдау жүргізіледі.

6) Ашықтық принципі; колледжде өткізіліп жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жайлы бұқараны ақпараттандыру.

7) Жауапкершілік пен жазаны бұлтартпастығы принципі; еңбек міндеттерін орындау барысында жемқорлық құқық бұзушылық жасаған колледж қызметкерлері үшін лауазымдық қызметіне, жұмыс өтіліне және өзге де жағдайларға қарамастан жазаның бұлтартпастығы; сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатын жүзеге асырудағы басшылық жауапкершілігі.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатының жүзеге асырылуына жауапты

3.1 Колледждегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған барлық шараларды ұйымдастыруға жауапты тұлға колледж басшысының бұйрығымен тағайындалады.

3.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатын жүзеге асыруға жауапты тұлғаның негізгі міндеттері:

- колледжде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет мәселелері бойынша шешімдер қабылдау үшін ұсыныстар даярлау;

- колледжде сыбайлас жемқорлықтың пайда болу қаупін туындататын себептер мен жағдайларды жоюға бағытталған ұсыныстар даярлау;

- сыбайлас жемқорлықты болдырмау бойынша шараларды жүзеге асыруға бағытталған нормативті актілер жобасын колледжде әдістемелік кеңесінің бекітуіне дайындау және ұсыну;

- колледж қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын анықтауға бағытталған шараларды өткізу;

- сыбайлас жемқорлық қауіптерін бағымдаудың өткізілуін ұйымдастыру;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы және алдын алу мәселелері бойынша оқу іс-шарасын ұйымдастыру;

- колледж қызметіне сыбайлас жемқорлықты болдырмау және оған қарсы тұру мәселелері бойынша қадағалаушы және құқық қорғау органдары уәкілетті өкілдердің инспекциялық тексеру жүргізген кезде көмек көрсету;

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы тұру мәселелері бойынша іс-шаралар ұйымдастыру;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы насихатты ұйымдастыруға қатысу;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыс нәтижелерін бағалау және тиісті есептік материалдарды даярлау.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес және оны болдырмауға байланысты колледж қызметкерлерінің міндеттері.

Лауазымдық қызметі және колледждегі жұмыс өтіліне қарамастан барлық қызметкерлер өздерінің лауазымдық міндеттерін атқаруына байланысты міндетті:

- осы саясаттың ережелерін басшылыққа ала отырып, оның принциптері мен талаптарын қатаң сақтауға;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты жасауға немесе жасалуына қатысуға әзірлік ретінде деп басқалардың түсінуіне әкеліп соқтыратын мінез- құлықтан бас тарту.

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар.

5.1. Осы саясатқа қосымша ретінде колледжде жыл сайын жауапты орындаушы мен орындалу мерзімдері көрсетілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары бекітіледі.

5.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық стандарттарын қызметкерлер арасында енгізу мақсатында колледжде іскерлік қарым қатынас этикасына әсер етуші және қызметкердің этикалық саналы мінез-құлықтың қалыптастыруға бағытталған қызметкердің мінез-құлықтың жалпы ережелері мен принциптері қабылданады.

Осы мінез-құлықтың жалпы ережелері мен принциптері колледж басшысы бекіткен колледждің педагогикалық қызметкерлерінің этика және қызметтік мінез- құлықтың

кодексында айқындалады.

5.3. Сыбайлас жемқорлық қатерлерін бағамдау сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатының бір элементі болып табылады. колледж қызметіндегі нақты әрекеттерді анықтау сыбайлас жемқорлық қателіктерін бағамдаудың мақсаты болады. Осы әрекеттер жүзеге асқан кезде колледж қызметкерлерінің жеке пайда табу мақсатында жемқорлық құқық бұзушылық жасау мүмкіндігі арта түседі.

5.4. Колледжде жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы тұру мәселелері бойынша қызметкерлерді оқыту келесі тақырыптар бойынша өткізілуі тиіс:

- жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін заңды жауапкершілік;
- жемқорлыққа қарсы тұру мәселелері және оларды колледж жұмысында қолданудың тәртібі бойынша заңдылық талаптары мен колледждегі ішкі құжаттарымен танысу;
- жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы тұру мәселелері бойынша құқық қорғау органдарымен бірлесіп әрекеттену.

5.5. Колледжде жүзеге асырып отырған ішкі бақылау жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу мен анықтауға мүмкіндік береді. Осымен бірге колледж қызметінің нормативтік құқықтық актілер мен колледждің локальды нормативтік актілерінің талаптарына сәйкес келуін қақамтамасыз ету секілді ішкі бақылау мен аудит жүйесінің міндеттерінің жүзеге асырылуы аса қызығушылық тудырады.

5.6. Колледж серіктестерімен өзара әрекеттесу кезінде жоғары оқу орнында қабылданған қызмет жүргізудің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары туралы хабардар етеді. Сонымен қатар жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтау жайлы белгілі ережелердің келісім- шарттарға енгізілуі мүмкін.

Университет іскерлік қарым-қатынасты ашық, адал түрде жүргізетін, өз беделіне мән беретін, бизнес жүргізу кезінде жоғары этикалық стандарттарды қолдау үлгісін көрсететін, жемқорлыққа қарсы өз шараларын жүзеге асыратын, ұжымдық жемқорлыққа қарсы бастамаларға қатысатын серіктестермен іскерлік қатынастар орнатып, оларды сақтап қалуға ұмтылады.

5.7. Колледж бұқараны жемқорлыққа қарсы шаралардың енгізілу деңгейі және оларды жүзеге асыру жетістіктері жайлы хабардар етіп отырады, соның ішінде тиісті ақпаратты интернет желісіндегі ресми сайтқа орналастыру арқылы.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясаты талаптарын орындамағаны үшін жауапкершілік

6.1. Колледж және оның барлық қызметкерлері Қазақстан Республикасының қолданыстағы жемқорлыққа қарсы заңдылық нормаларын сақтауы тиіс.

6.2. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңдылығымен қарастырылған осы саясаттың принциптері мен талаптарын орындауға колледждің барлық қызметкерлері жауапты.

6.3. Осы саясат талаптарының бұзылуына кінәлі тұлғалар тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

КЕЛІСІЛДІ:

Басшының оқу ісі жөніндегі орынбасары

А.Д.Жоламанова

Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

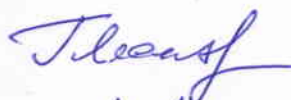
А.А.Танатарова

Басшының оқу өндірісітік жөніндегі орынбасары

А.С.Сұлтанғали

Басшының кәсіптік оқыту жөніндегі орынбасары

Г.М.Маңғыбаева

Әдіскер

С.К.Жанабаева

Өзгерістер енгізу парағы

[illegible]

Б қосымшасы
Танысу парағы

[illegible]